ZATERDAG [illegible] SEPTEMBER 1870. NUMMER 63. TIENDE JAER.

BUREEL:
DIESTERSCHE STRAET, TE SINT-TRUIDEN.

AENKONDIGINGEN
15 Cmen PER REGEL.

Brieven, artikels, geld, franco toe te zenden.

HET REGT

NIEUWS- EN AENKONDIGINGSBLAD.

VADERLAND. GODSDIENST. VRYHEID.

INSCHRYVING:
OP ALLE POSTKNTOOREN.

REKLAMEN
40 Cmen PER REGEL.

Opsteller-Uitgever:
HUB. DE COCQ-CRETEN.

Dit blad verschynt tweemael per week, des Woensdag en des Zaterdags, by den Opsteller-Uitgever HUBERT DE COCQ-CRETEN, te Sint-Truiden. — Jaeryksche inschryving voor St-Truiden, 5 fr.; vrachtvry voor alle andere plaetsen des ryks, 6 franken; voor Holland, 7 fr. 50 c.

St-Truiden, 3 September 1870.

Algemeen overzigt

De kardinael Antonnelli heeft aen den apostolieken nuntius te Brussel, eenen brief gezonden om de geloovigen en de geestelyken te verwittigen dat de apostolieke Constitutie, in de zitting van 18 July laetstleden in het algemeen Concilie van het Vatikaen geproklameerd, van nu af *verpligtend* is, omdat zy op de meest mogelyk pelgtige wyzen te Rome afgekondigd is, op den dag zelven dat de pauselyke souverein dezelve in de kerk van het Vatikaen heeft bevestigd en afgekondigd, in tegenwoordigheid van meer dan 500 bisschopen.

Gelyk het blykt uit de laetste diskussiën van het parlement van Florentie, de garibaldisten en de ministers van Victor-Emmanuël zullen alle middelen inspannen om zich mdester van de Heilige Stad te maken. Geve God, dat die pligtige poogingen verydeld worden! En gy, jongelingen van alle landen volgt het edel, het glorieryk voorbeeld na van de oude zouaven die byna allen op nieuw op Rome afgetrokken zyn. Eer aen die helden van Transtivère, Nerola, Mentana! Eer aen alle degenen die hunne voetstappen nakomen!

De oorlog gaet bloedig voort, oorlog, die een afschuwelyke moord is, die wraek roept ten hemel, terwyl hy met een doel werd begonnen dat den volkeren niet aengaet. De vaderlyke stem van Pius IX en het bitter geschreeuw van duizende familiën wordt niet gehoord in de groote woeling, het geschok en gedonder van zundnagelgeweer en mitrailleuse versmachten de stem der natuer en der religie.

De wederzydsche verliezen zyn verschrikkelyk. Op 26 dagen heeft Pruisen meer dan 200,000 man verloren en er komen maer altyd, zonder ophouden nieuwe versche pruisische troepen by. Alle dagen hebben nieuwe gevechten plaets. Men verwacht zich allen dag aen eenen grooten slag, die eilaes! misschien toch nog geen einde aen die bloedige moordtooneelen, aen die barbaersche slagteryen zal stellen. Nooit is er een noodlottiger oorlog voor twee volkeren gevoerd. Laet ons hopen dat het de laetste van dien aerd zal zyn!

De Liberté van Parys, zegt dat er te Plymouth een eskader gereed ligt om naer Antwerpen te vertrekken en daer 6000 man te ontschepen.

Het eerste kan waer zyn, maer het tweede kan slechts gebeuren, als Pruisen of Franschen op ons grondgebied zouden treden en onze onzydigheid schenden.

De tydingen van de belgische grenzen zyn zwaerwigtig. Men vreest een groot gevecht by onze belgische grenzen. Eene divisie van 15,000 man bezet Luxemburg. Een korps van 30 a 40,000 sterkt zich uit van Dinant naer Arlon. Er liggen in 't geheel 50,000 man op onze grenzen. Alle onze soldaten hebben 60 kadoezen.

Het ministerie d'Anethan-Jacobs verdient aller lof voor zyne waekzaemheid en zyne omzigtigheid in de gevaerlyke omstandigheden in de welke ons land zich bevindt, vooral dat de heer Frère en zyne doktrinaire klik de positie en de goede en patriotieke inzigten van de katholyke party overal en in alles zoeken te drwasboomen. De diskoersen welke de liberalen in de Kamer hebben uitgesproken zyn betreurensweerdig, verfoeijelyk en zullen de liberalen in de algemeene achting niet doen winnen. De katholyken hebben met deftigheid de liberalen tot stilzwygen gedwongen.

Elkeen heeft de schoone, de welsprekende de patriotieke redevoering van onzen achtbaren representant M. graef de Theux bewonderd en toegejuicht, van dien dapperen man, eene eer voor Limburg en die altyd op zynen post is om onze belangen tegen de liberalery te verdedigen.

De katholyke party komt nog twee stemmen in het senaet by te winnen. M. de graef de Limburg is te Arlon, Marche, Bastogne senateur gekozen geworden tegen M. Lenger, doktrinair, en de heer graef L. de Robiano is senateur gekozen geworden tegen M. Zaman, liberael, voor het arrondissement Nyvel.

In de zitting van onze Kamer van den 30 Augustus is het geheele der wet betrekkelyk de verdedigingswerken aengenomen geworden met 62 stemmen tegen 33.

MM. Frère en Pirmez waren by de stemming afwezig, en het ware voor hen te wenschen dat zy nooit den voet in de Kamer gezet hadden gedurende deze buitengewoone sessie. Die heeren zouden er niet by in hunne eer in hunne consideratie verloren hebben.

Vervolging tegen de katholyke Kerk in Rusland.

De vervolging tegen de katholyke Kerk, in Rusland, duert voort. De hoogweerdige bisschop van Zytomir, in Volhinie, komt in zyne bissoppelyke stad opgeligt en naer Siberië overgevoerd te worden. Ziehier hoe het Staetsblad van St-Petersburg deze tyding aenkondigt:

« Ten gevolge van het gedrag des katholyken bisschops van het bisdom Luck-Zytomir, Borowski, gedurig tegenstrydig aen de bevelen van het gouvernement, en namelyk ten gevolge van zyne onbuigbare weigering om de noodige maetregels te nemen ter uitvoering van het hoogere bevel van 25 december 1869 betrekkelyk de invoering der russische tael in de kerkdiensten en katholyke predikatien, heeft het gouvernement zich genoodzaekt gevonden den genoemden bisschop Borowski af te stellen van zyne bisschoplyke bedieningen en hem over te voeren naer de stad Perm, in Zuid-Siberië. »

Mgr. Borowski was de eenige katholyke bisschop die nog in de poolsche provincien overbleef.

Mgr. Caspar, Borowski, de nieuwe martelaer der kerkvervolging in Rusland, is geboren in het bisdom van Mohilew ten jare 1802, en is bisschop benoemd geweest van Luck in 't jaer 1844. Perm schynt te dienen tot gevangenplaets voor de poolsche bisschoppen, zoo wreedelyk vervolgd door het russisch gouvernement.

'T is te Perm dat gekerkerd wierd Mgr Kaliaski, bisschop van Kelm; hy stierf er by zyne aenkomst. 'T is naer Perm dat vervoerd wierd, in de maend juny 1869, Mgr. Lubienski, bisschop van Augustour, wanneer hy stierf, onder wege, te Nyny Noogarod. 'T is naer Perm dat, geleden een jaer, geleid is geweest Mgr Majerczak, bisschop van Kielce.

Een solidair op gewyden grond begraven.

M. Ernest Van de Velde is te Dendermonde op 13 augustus, in den ouderdom van 23 jaren, zonder en buiten den godsdienst, in welken hy geboren was, overleden. Op het kerkhof van Dendermonde, gelyk op alle kerkhoven, is eene plaets voor hen, die buiten het roomsch-katholyk geloof sterven. Niettemin heeft de liberale burgemeester, M. Eeyerman, den francmaçon-solidair op den gewyden grond doen begraven, eene handelwyze die in de stad Dendermonde een diepen en zeer slechten indruk heeft gemrekt. De pastoor-deken en de pastoor van St-Gillis hebben tegen die *schending der wet* geprotesteerd.

Wy hopen wel dat men eens en voor altyd een einde zal stellen aen die brutale schendingen der vryheid Het is eene schande hoe in België tot nu toe de katholyken geplaegd zyn geworden door hen die geene religie hebben. Er moet en er zal een einde aen komen.

De zaek wordt klaer.

« Wy zyn vyanden noch van Godsdienst, noch van Kerk. » Zoo spreken onze liberhaters wanneer zy brave menschen, welke het gedacht alleen van goddeloosheid zou kunnen verschrikken, tot zich zoeken te trekken. Eene der vorige zittingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers zal ons over den goeden trouw en de geloofsweerdigheid onzer tegenstrevers stichten.

Zekere heer Bergé, eertyds voorzitter der Brusselsche vrydenkers, heeft zich onthouden nopens het ontwerp van adres aen den koning, wanneer nogtans al de leden het met geestdrift, als eene bevestiging hunner vaderlandsliefde, gestemd hadden. Zie nu de redens zyner onthouding. « Ik vind in het ontwerp van adres eene aenroeping tot de Godheid. In al de gelegendheden, als enkele burger, heb ik altyd gevraegd dat de godsdienstige vormen uit de wetten en openbare akten doorhaeld wierden. Ik heb geeischt dat men de openbare diensten burgerlyk make. Er zou dus van mynen kant tegenstrydigheid wezen eenen akt te stemmen welken die aenroeping bevat. » Die heer neemt het bestaen van God zelf niet meer aen! De godverzaking stelt zich stoutmoedig voor den dag! Wat kunnen wy van zulke mannen verwachten in de beslissing onzer dierbaerste belangen? Wat vertrouwen kunnen wy katholyken in hen stellen?

Iedereen weet dat een der oppermeesters van de liberalery, de heer Laurent, niet geaerzeld heeft in zyn gewoon dagblad het *Journal de Gand* te schryven : *Het liberalismus is vrydenker of het is niets.* Zie dus welke bittere logenstraffing aen die valsche liberalen door de kopstukken der party zelf gesmeten wordt. Weg schynheiligen! doet uw masker af, ontbloot u voor een ieders gezigt! en ons katholyk vaderland, dat u reeds eene bloedige nederlaeg heeft doen ondergaen, zal voor altyd uwe grondstellingen en oogmerken verfoeijen en verwerpen.

De toestand te Rome of de romeinsche kwestie.

Dat de party der omwenteling op Rome loert, daer twyfelt niemand aen.

De militaire overheid van Rome neemt alle maetregelen welke de voorzigtigheid vereischt, om zich tegen allen aenval te beschutten. Al de pauselyke soldaten in verlof zyn terug ingeroepen.

Honderd en twintig mannen uit Canada (Amerika) wiens diensttyd ten einde is, blyven, en men verwacht er nog twee honderd anderen.

Civita-Vecchia en de forten zyn door de pauselyke troepen bezet, en heel een verdedigings plan is reeds vastgesteld door generael Hanzler, die ook herhaelde malen eenen oproep gedaen heeft *en nog doet* aen *al de katholyken* die zich het hert voor den Stadhouder van Christus voelen kloppen, en vooral aen de Zouaven van Mentana, Nerola en Transtivère.

—

Men zegt dat Pius IX over eenige dagen dit woord van het heilig Schrift heeft uitgesproken : « *Salutem ex inimicis nostris.* » « De zaligheid, de redding zal ons van onze vyanden komen.... »

En ziet! de minister van Pruisen, M. d'Arnim, van Rome naer Berlyn gaende, trok door Florentie, waer hy op de stelligste wyze aen het gouvernement van Victor-Emmanuël verklaerde dat indien italiaensche soldaten een enkel punt van het pauselyk grondgebied bezetteden, Pruisen dit feit zou aenzien als eenen vyandigen akt ten zynen't wege. Te Rome teruggekomen, zondag, 7 augustus, en vooraleer naer zyn hotel te gaen, begaf zich de pruisische ambassadeur naer het Vatikaen. Des anderendaegs ging hy nogmaels tot den heiligen Vader, en men zegt dat in den naem van Pruisen de grootste en volledigste geruststelling gegeven is aen het pauselyk gouvernement.

Engeland, die andere protestantsche natie, biedt insgelyks hare diensten aen den heiligen Vader. Zy heeft twee engelsche oorlogschepen ter beschikking van Zyne Heiligheid gesteld, reeds zyn deze te Civita-Vecchia en zy zullen er blyven ten dienste van den Paus.

—

En Frankryk! En Frankryk dan!

Zal Frankryk Rome en de Paus verlaten?

Neen, nooit.

Het fransch volk, dat groot, dat katholyk volk is en blyft gehecht aen Rome en aen den Paus.

Men kan niet genoeg opmerken dat Napoleon III en Ollivier Frankryk niet uitmaken.

Ollivier is reeds verdwenen.

Maer Frankryk blyft en Frankryk zal altyd de groote, de katholyke natie zyn aen dewelke God tot edele missie heeft opgelegd van Rome, den Paus en ons heilig Geloof overal en altyd by te staen.

En onbekwame, onpolitieke opperhoofden alleen hebben nu en dan en nog niet voor lang Frankryk van deze zyne verhevene zending kunnen aftrekken.

Wy moeten niet vergeten dat Benedictus XIV gezegd heeft : « *Regnum Galliæ, regnum Mariæ non peribit.* » « Het fransch ryk, het ryk van Maria zal niet vergaen. »

Het fransch volk is voor den Paus.

Het jaer 1848 was een slechte tyd voor Europa en vooral voor Rome en Frankryk.

De Paus werd door Garibaldi en de italiaensche republikeinen uit Rome verjaegd.

En wie heeft toen eene expeditie gestemd welke de romeinsche republikeinen heeft verslagen en Pius IX te Rome hersteld!

Het zyn noch de Bonaparten, noch de Orleanisten, noch de legetimisten geweest, het waren de *fransche republikeinen* die dat deden.

Ja, zelfs *als de republiek* in Frankryk boven is, dan nog is Frankryk voor den Paus, dan nog gaet het de romeinsche republiek uit Rome verjagen en Pius IX herstellen!

Ten tyde van de moordery van Castelfidardo, riepen de Franschen en de fransche soldaten uit : « Wy zyn verraden! *nous sommes trahis!* waerom mogen wy den Paus niet helpen! »

Ten tyde van den slag van Mentana klaegde geheel Frankryk over de traegheid van zyn gouvernement; overal werd geroepen : « Op Rome aen, om Rome te verdedigen. » En de fransche soldaten zouden op Rome afgetrokken zyn en zouden de pauselyke zouaven hebben gaen helpen zelf zonder order van het gouvernement. Zy zyn het vuer ingevlogen te Mentana zonder nog willen te wachten.

En toen men de Franschen over eenige dagen heeft teruggeroepen uit Rome, toen zag men er weenen van spyt en men hoorde ze uitroepen : *Si jamais la canaille rouge ose bouger, nous reviendrons l'arranger. Vive Pie IX! Vive Rome!*

Ook geheel Frankryk heeft het terugroepen der troepen uit Rome betreurd en afgekeurd. Nog eens dan, Frankryk zal altyd den Paus en Rome in nood bystaen....

—

En de Zouaven! Reeds zyn veel kloekmoedige jongelingen vertrokken. Byna al de helden van Transtivère, Nerola, Mentana zyn hunne eerplaets gaen hernemen aen de zyde van Pius IX.

De noodkreet van Rome, de stem van Pius IX en de oproep van Kanzler en Charette zullen nog weêrgalm vinden in vele jonge edele herten. Jongelingen, op Rome aen! op Rome aen!

Wy mogen dan met Pius IX hopen en zeggen : « Nu behoort men te bidden, maer alles zal wel afloopen. »

Liberale vaderlandsliefde!

De vyandschap onzer liberhaters wegens het ministerie van den 2 july wacht maer een voorwendsel af, om zich klaer en blykend te toonen. Dit biedt ons de gelegenheid aen eene vergelyking te schetsen tusschen de tegenwoordige handelwyze der doctrinairen en die der katholyken in dezelfde omstandigheden.

Wy zyn in 1847. De omwenteling was nog niet losgebersten, maer doffe en verre grommelingen kondigden reeds het onweder aen. Laet ons zien wat de katholyken deden wegens het ministerie van den 10 augustus 1847.

« Ik herken, sprak mynheer Malou, in de discussie van het adres dat het ministerie na de kiezing van den 8 juny, zoo gelyk het samengesteld is, moest geboren worden. Ik betwist hem niet, gelyk men het dikwyls, ondanks de klaerblykendheid der gebeurtenissen, gedaen heeft, het regt van tot het roer te komen. »

Mynheer de graef de Theux sprak geene andere tael : « Ik aerzel niet te verklaren, zeide hy dat myn standvastig voornemen in alle de wetsontwerpen welke ons door het ministerie aengekondigd zyn met onpartydigheid na te zien, de eene die my nuttig zullen schynen stemmende, de andere verwerpende. »

Mynheer Dechamps was niet minder uitdrukkelyk. « Ik wil niet, verklaerde hy, het ministerie eene stemming van voorloopige vyandschap tegenstellen. » Iedereen weet hoe mynheer Frère deze vaderlandsche houding beloond heeft; met hen dit schimpwoord toe te smyten : « Gy hadt schrik in 1848! » De beleediging met de ondankbaerheid vermengd!

Wy zyn in 1870. Twee magtige volkeren Frankryk en Duitschland betwisten zich het overwigt in Europa. De oorlog bedreigt onze grenzen. Belgenland heeft voor zulk eene beproeving te overmeesteren de eendragt van alle kinderen noodig. En wat zien wy? de doktrinairen, by de discussie van het adres ontwerp, brengen niets voor als haetvolle wederhoudingen, het oogenblik afwachtende van zich met

woede uit te laten. Bittere berispingen kondigden zy aen tegen maetregels welk ieder vaderlandsch hert moet goed keuren. Maer de oppositie heeft in de huidige omstandigheden eene groote oorzaek van zwakheid : haren openbaren slechten trouw. Dergelyke maetregels, onder het patroonschap van M. Frère genomen, zouden de volledigste goedkeuring aller liberalen verwerven, uit een katholyk ministerie gesproten, zal men ze van onkunde, onvoorzigtigheid en verkwisting betigten.

Welke oorzaek aen deze manier van handelen aenwyzen, wanneer de katholyken in de zelfde omstandigheden zich geheel anders gedroegen? De katholyken zyn altyd ware staetsmannen geweest. Het algemeen belangen is hun eenigste oogwit en gaet alle andere inzigten te boven. De liberalen integendeel zyn eerst en vooral partymannen. Wanneer zy zich niet aen het hoofd van het bestuer bevinden zouden zy alle te wege brengen, alle middels gebruiken om hetzelve te herwinnen, moesten zy er door het bestaen onzer onafhankelykheid zelf in gevaer stellen.

Al de liberale gazetten van Brussel bestatigen dat de leden van het voorgaende ministerie zich onthouden hebben op de koninglyke receptie die ter gelegendheid van de ter handstelling van het adres der Kamer plaets greep, te verschynen. Men erkent hier wel den hoogmoed van M. Frère. Hy kan zich nog niet overtuigen dat koning, Kamer en land het zonder hem kunnen doen, en hy doet hen al het gewigt zyner afwegzigheid gevoelen! Op uw gemak, mynheer.

Waremme, Yperen, St-Truiden, Brussel.

By misgreep zyn in ons artikel van verledene week ; Waremme, Yperen, St-Truiden eenige drukfeilen gebleven.

Wy willen de volgende verbeteren : wy bestatigden met het grootste genoegen dat onze katholyke associatie en cércle dagelyks aengroeijen omdat de *pretentiën*, men leze in plaets van pretentien het woord *preventien*, welke gemakkelyk konden bestaen, en welke wy gemakkelyk begrypen tegen eene toen hier nieuwe en byna onbekende zaek, meer en meer verdwynen, en dat deftige burgers, die onze associatie en Cercle niet genoeg kenden, nu er van willen zyn, omdat zy thans het doel, het nut en de noodzakelykheid van katholyke associatien en cercles naer weerde schatten. Verstonden alle Belgen de voordeelen en de noodzakelykheid der politieke associatien, gelyk de burgers onzer stad ze verstaen dan zou men nooit meer hooren spreken in ons land van de liberale verdrukkery aen het roer.

Dat is zoo waer dat de brusselsche liberalen zelve bekennen dat, indien de katholyke party te Brussel, in de verschillige sectien der hoofdstad associatien en cercles sedert twee of dry jaren had opgerigt, de katholyke kandidaten in de laetste kiezing de liberalen zouden verslagen hebben.

Wy hopen dat de katholyke brusselaren terstonds zullen beginnen, vooral met de tegenwoordige gunstige omstandigheden, welke wy aen de laetste kiezingen te danken hebben.

Men kan niet genoeg aen de katholyken herhalen : Associatien, associatien en nog associatien!

Een katholyke kiezer.

Een solidair.

Eene dame zat laetst in eenen waggon van den yzeren weg nevens een jong heerken met baerd onder de neus dat door een fyn neuspyperken de gazet las. Hetgeen hy erin vond moest hem aenstaen, want hy grimlachte met voldoening, knikte eens het hoofd en sprak tusschen het lezen eenige afgebrokene woorden uit : « *à la bonne heure!*.... Wat moeten die papen *gebisqueerd* hebben.... Och, arme! nogmaels een kerkhof geschonden, zoo zy zeggen.... »

Dan zich tot de dame keerende : A ça, mevrouw, gy hebt zeker ook al van die *afschuwelyke* solidairs hooren spreken?

— Solidairs, zei de dame, wat zyn dat voor mannen, mynheer?

— Solidairs, mevrouw, ob! dat zyn er die zich van alle domheden en vooroordeelen der oude tyden ontslaefd hebben, die niets gelooven dan hetgeen zy zien, die van God of Kerk niet willen weten, noch hel noch duivel vreezen, wy leven, wy sterven, zonder zich door de priesters te laten omklappen, zonder al die aperyen van gezang of gebeden, burgerlyk begraven worden, gelyk het daer nogmaels te X. komt te geschieden. Ik lees het daer juist. Ah! dat is schoon, dat is een aendoenelyk schouwspel!

— Maer, zeker, mynheer, dat ken ik. Zie, ik heb zelfs eens zulk schouwspel bygewoond, en gelyk gy zegt, dat was waerlyk aendoenelyk.

— Welhoe gy, mevrouw?

— Ja zeker, ik die tot u spreek.

— Oh! verhael my dat eens.

— Als het u kan behagen. Het was op het kasteel van een myner vriendinnen, waer ik my juist bevond. Daer leefde een oude dienaer, die van jongs af de meesters des huizes gediend had; nooit had hy naer de mis geweest, nooit gebeden, in zyn vertrek was noch kruis noch wywater. Dat was welligt een solidair?

— Ongetwyfeld, en was hy daerom min eerlyk man?

— Eerlyk! hy was de getrouwigheid zelve. Verkleefd aen zyne meesters die hy voor en tegen allen zou verdedigd hebben, was hy van hen geacht en gekoesterd, byzonder in zyne oude dagen. Zekeren dag vond men hem des morgens dood liggen. Hy had geene ziekte gehad, doch verkwynde sedert eenigen tyd. Zonder lyden en pynen, van ouderdom uitgeput was hy in vollen vrede gestorven.

— *A la bonne heure!* En hy had geen priester gevraegd, want hy moest toch de dood voelen naderen?

— Volstrekt niet. Zoo min op het einde dan ooit toonde hy het minste godsdienstig gevoel. Ook werd hy door zyne meesters nooit lastig gevallen opzigtens dit punt.

— *Parfait!* Dat heet de *liberté de conscience* respecteeren!

— Nu, men kon hem natuerlyk niet volgens de kerkelyke gebruiken begraven.

— Ik geloof het bliksems wel.

— Men besloot dan hem niet te min plegtiglyk ter aerde te bestellen en hem met eene schitterende burgerlyke begrafenis te vereeren.

— En men sprak zeker ook schoone lykredenen uit op zyn graf?

— Lykredenen en lykredenen is twee.... Maer de man myner vriendin zei toch : « Arme Spits! Gy waert wel een felle blaffer en knorder, maer gy hebt ons toch menigen haes bezorgd; gy waert een dappere *jagthond*, 't is spyt dat gy dood zyt! »

Al de aenwezigen, die deze samenspraek met de grootste belangneming aenhoord hadden, barstten los in eenen schaterlach, en het heerken beet op zyne lippen en sprak geen woord meer.

Stadsnieuws.

De horlogie onzer statie 5 minuten geavanceerd zynde, heeft men, om met deze gelyk te blyven, de stadshorlogie ook zoo veel vooruit gezet.

— Onze stadgenoot M. Constant Baerts komt zyn laetste examen als veearts (artiste vétérinaire) af te leggen en heeft zich als dusdanig gevestigd aen Brusthempoort alhier.

— Gisteren, 2 september, is in den Heer oveleden te Waesmont, waer hy 33 jaren pastoor is geweest, de eerw. heer Rubens, in den ouderdom van 66 jaren.

— Ons stadskollegie heeft wederom verscheidene onderscheidingen bekomen in den algemeenen wedstryd.

M. Goethals, A. van Luik heeft bekomen : de tweede melding in het fransch diskours, eene melding in het latynsch diskours en den 8e accessit in de geschiedenis.

M. Nelissen, F. van St-Truiden, den vyfden accessit in het latynsch diskours.

M. Lammens, J. van Neerhespen, eene melding in het fransch diskours en eene in het latynsch diskours.

M. Bruyninx, E. van St-Truiden, eene melding in de geschiedenis.

M. Gillet, E. van Pepinster, eene melding in de geschiedenis.

M. De Cuyper, E. van Luik, de derde accessit in de Mathematiken.

M. Straetmans, G. van Emael, eene melding in de Mathematiken.

De uitslag van de andere konkoursen is nog niet gekend.

Het Concert van voorleden zondag is voor iedereen eene waerlyke verrassing geweest, en zal by de Sint-Truidenaren eene lange geheugenis laten. De commissie had dezen keer geene vreemde artisten doen komen, alles moest zich, om zoo te zeggen, in familie omgaen. Deze beproeving heeft gansch gelukt, en, wat meer is, men heeft het vermaek genoten van onverwacht eene artiste van den eersten rang te hooren, behoorende tot het groot opera van Parys, te weten, mejufvrouw B. Hamakers, van Leuven. Wy zullen zoo aenstonds er over spreken.

Wy hebben by het huidige concert nogmaels ons kunnen overtuigen dat onze stad aen geene musikale middelen ontbreekt, en dat, met goeden wil en overeenstemming, men er voortreffelyk muziek maken kan. Men heeft nog niet vergeten die uitmuntende conserten, van over een tiental jaren, in welk eene schaer juffers en jonge knapen, vereenigd met de choor-sektie en de harmony, onder het bestuer van den heer Michotte, eenige uitgelezene operastukken uitvoerden. Die schoone tyden zyn niet meer; zullen wy ze nog wederzien? Wy durven het niet hopen. — Doch, voorleden zondag hebben wy niet te klagen gehad ; want, na een zeer bly harmonystuk, hebben twee jonge heeren onzer stad, Th. Vanrutten en Hub. Vanhoren, de eene begaefd met eene schoone tenorstem, de andere met eene wel beoefende barytonstem, elk een stuk gezongen waerin zy zooveel onbeschroomdheid als talent getoond hebben. — Maer in het tweede deel van het concert hebben zy het talryk publiek verrukt, als zy den grooten duo van de *Reine de Chypre* uitgevoerd hebben, met eene juistheid van toon, met een gevoelen, met eene wetenschap der effecten, welke men van grootere artisten alleen zou hebben kunnen eisschen. Ook hebben de toehoorders hun het handegeklap en de bravos niet afgedongen en zy verwachten van hun dat zy in den weg voortgaen waer zy met zoo vasten voet ingetreden zyn.

Eer ook aen de choor-sektie, welke op eene volmaekte wyze twee allerschoonste choeurs met sols gezongen heeft. Nu, dat zy zoo wel ingerigt is, is het te hopen dat, verre van te vervallen, zoo als het hier maer te dikwyls hier geschiedt met nieuwigheden, onze choorseksie zal stand houden, nieuwe leden bywerven, en altyd vooruitgaen, om kunnen deel nemen aen de zangconcoursen. Daerom is er veel iever noodig, alsook overeenstemming en stiptheid op de repetitien. Onze nationale zinspreuk past hier volkomen : *Eendragt maekt magt.*

Wy hebben het tuiltje voor het einde bewaard. Jufv. Hamakers, die het concert bywoonde in gezelschap der familie M...., is zoo dienstwillig geweest van zich op het einde dee feestes te laten hooren. Eerst heeft zy variatiën gezongen, getrokken uit het opera : *Les diamants de la couronne.* Welk overgroot talent! Eene enkele uitdrukking is hier van pas : Wonderlyk! Wonderlyk! Elkeen was betooverd by het hooren van eene stem, wier toonen nu eens weêrgalmden met eene onzeggelyke kracht, en dan geleken aen eenen verafgelehenen echo. Voorreker, nooit heeft men hier eene grootere zangster gehoord. Geen instrument is bekwaem om dusdanige moeijelykheden met zulk gemak uit te voeren. De netelligste zaken waren een spel voor de artiste. De onophoudende toejuichingen en het luid geroep van *bis* welke de variatiën opvolgden hebben jufvr. Hamakers genoodzaekt een tweede stuk te zingen ; en ditmael verkoos zy eenen fraeijen *bolero*, opzettelyk voor haer gekomposeerd. Als dit stukje ten einde was, was het alsof men uit eenen droom opstond, en de toejuichingen herbegonnen sterker dan te voren.

Woensdag avond heeft de choorsektie eene serenade aen jufvr. Hamakers gegeven, en haer eene allerschoonste bloemenkroon opgeofferd. Nadat de heer Van Horen haer eenige woorden toegestuerd had, heeft zy de leden der choorsektie hartelyk bedankt voor de eer die zy haer aendeden, en stellig beloofd van zich nogmaels op onze mugikale feesten te laten hooren. Dan heeft zy twee operastukken gezongen met begeleiding van den piano, en meer dan ooit blyft men verstomd voor zulk een volledig talent, hetwelk gepaerd gaet met eene bevalligheid en eene eeneleeneoudigheid van manieren welke iedereen verrukten. E. S.

VOOR DE SLAGTOFFERS VAN DEN OORLOG.

Mannen en vrouwen van de groote wereld zyn naer het slagveld vertrokken om de ongelukkigen, zonder onderscheid te verzorgen en te troosten. Weinige persoonen kunnen dit liefdewerk gaen verrigten in Frankryk en Duitschland ; want er zyn weinigen die verstandige zorgen zouden kunnen toedienen op de vermoeijenissen en de yswekkende tooneelen van dit schrikkelyk bloedbad uitstaen. Maer byna elkeen kan toch wat oud *lynwaed* en *pluis* bybrengen om onze lydende fransche en duitsche broeders, die slagtoffers van den hoogmoed en van de dwingelandy, verzachting toe te dienen. Dat iedereen geve wat hy kan en er zal veel pyn gelenigd worden. De smerten zyn even groot by onze geburen van het Noorden en van het Zuiden : geven wy voor beiden ; beiden lyden en zyn onze evennaesten. Al de giften worden ontvangen, ten profyte van de slagtoffers van den oorlog in Frankryk en in Duitschland.

Het is onmogelyk dat zulk een oproep onbeantwoord blyve ; hier in dit liefdadige werk mag geen politiek of partygeest indringen.

Al de giften kunnen overhandigd worden aen de jufvrouwen Hubar, Diestersche straet, en tot grooter gemak op het bureel van *het Regt*, van waer zy zullen overgegeven worden aen gemelde jufvrouwen, welke ze in gelyke deelen zullen overhandigen aen de ministers van Frankryk en Duitschland.

Oorlogsberigten.

De Verliezen.

Ziehier wat men zegt dat de Pruisen den 14 en 16 augustus verloren hebben, en zelfs beweert men die cyfers nauwkeurig.

Wissemburg	11,512 man.
Reichshofen	25,590 »
Forbach en Spicheren . . .	40,507 »
March op Metz	3,000 »
Longueville	26,752 »
Den 15 en 16 augustus . . .	29,025 »
Te zamen. .	145,386 man.

Voegt daerby de dagen van 18, enz., en men mag die verliezen, in 26 dagen, op 200,000 man schatten ! !

De Slag by Jaumont.

Wy hebben nog maer weinig of geene tydingen van de verschrikkelyke moordery, welke in die steengroeven heeft plaets gehad, en 't was maerschalk Canrobert, die daer de Pruisen neêrbliksemde.

De groeven zyn omzet met hoogten, op welke houtgewas staet ; het was in deze dat de vyand zich nestelde. Na de Pruisen uit dien schuilhoek te hebben gedreven, na ze afgejaegd en afgebeuld te hebben, werden zy door de fransche ruitery met eene ongeloofelyke hardnekkigheid aengerand.

Er was geen weêrstand te bieden ; de Pruisen gingen achteruit en onder een yselyk gejammer vielen zy in de diepten, in welke zy verpletterd werden. Nooit is er, zegt een ooggetuige, iets zoo jammerlyks zoo verschrikkelyks, zoo jammerlyks gezien.

De Pruisen vochten als wanhopigen, te meer toen zy de diepte naderden, naer welke zy gedreven werden. De ongelukkigen grepen elkander vast, om zich zoo doende te redden en gansche groepen donderden zoo met een onbeschryfelyk gehuil naer beneden.

Schier een gansch regiment lanciers verdween in den afgrond. De eerstgevallen moeten niet alleen verpletterd zyn geweest op de rotsen, maer door het gewigt hunner wapenmakkers en peerden. Daerby zy kwamen niet zelden te regt op de wapens hunner kameraden.

En de Franschen juichten... 't Is helsch !

Prins Karel was als een razende toen hy het geval vernam.

In de Zieken zael.

Eene dame, die by een der noord-duitsche comités van het *Roode Kruis* als bestuerster werkzaem is, geeft de volgende beschryving van hare werkzaemheden :

Ik ben hier geplaetst als directrice in een hospitael met 400 gekwetsten. Daeronder zyn 20 Pruisen, de overigen zyn Franschen, meest zouaven en turcos. Dat ik juist naer hier ben gezonden, is alleen omdat ik de fransche tael magtig ben.

De turcos zyn hier heel bedaerd. Zy lyden, pynelyk genoeg, maer stilzwygend. Hun oog is dat van een verscheurend dier in zyn hok, maer van geen mensch. En toch zyn zy misschien minder woest van aerd dan in hun oogopslag ; want over 't algemeen zyn zy dankbaer voor de goede zorg die voor hen besteed wordt.

't Is wel jammer dat zy meestal niets anders dan arabisch spreken. Ik heb er ook mulatten, zelfs een neger onder. Over 't algemeen moet het een wonderlyke rommel van allerlei rassen zyn. Hier zyn althans zwarte, geele, bruine turcos, kortom van allerlei kleur.

De zouaven zyn beschaefder, maer te levendig. Hun mond staet nooit stil ; altoos zyn ze in beweging. Met de soldaten der linietroepen is 't weêr anders. Daeronder zyn er, die soms vry onbeschoft en oproerig zyn.

Deze dagen kwam eene zuster uit eene zael, waer 40 manschappen van linie en turco's byeen lagen, my haestig roepen. Al dat volkje was aen 't oproer maken.

Zy liepen, schreeuwden en raesden door elkander, dreigende en vloekende tegen de direktie. Zy wilden geene soep hebben ! riepen zy.

Ik ging er dadelyk heen. Ik hield hun voor, dat ze hier goed behandeld werden, dat het dus niet te pas kwam zooveel praets te maken, dat vooral een militair beleefd moet zyn, enz. Wien het niet beval — zegde ik — laet zyn eten maer staen ; niemand wordt tot eten gedwongen ; ik heb altoos gehoord dat de Franschen zoo beleefd zyn, en nu zou 't my toch spyten als dit anders was.

De turcos hielden zich dood stil, misschien omdat ze 't met hunne spys niet zoo nauw wilden nemen, misschien ook omdat ze beter weten van den nood eene deugd te maken. Een der manschappen, een klein, mager, bleek kereltje, begon van voren af aen, en 't schreeuwde luid : Geef me liever een ein koord om me op te hangen ! Als 't u belieft, mynheer, antwoordde ik bedaerd ; ik liet uit het magazyn een eind koord halen, en bood hem dit aen. Toen had ge dat algemeen gelach moeten hooren ! De man zag my betetterd aen, en vyf minuten later zat hy, met al de overigen, kalm te eten.

—

Florenville, 30 aug. 4 ure na middag.

Er is dezen middag een gevecht begonnen en het duert nog voort. De Pruisen hebben de troepen welke naer Carignan op marsch waren, tusschen Moulins en Mouzons aengevallen.

De keizer, welke dezen morgend van Rancourt naer Carignan vertrokken was, heeft zyne reis onderbroken en op de hoeve La Hibelle zynen intrek genomen.

Er worden hier vertrekken voor den keizer in gereedheid gebragt.

De keizerlyke prins is te Sedan.

—

400 *Turcos.*

Er heeft te Landau een feit plaets gehad, hetwelk ongehoord is in jaerboeken der oorlogen. Vier honderd turcos, welke krygsgevangen waren, zyn uit de gevangenis ontsnapt, in welke de Pruisen hen opgesloten hadden. Allen zyn in Frankryk teruggekeerd, en het is een van hen, welke ons dezen stoutmoedigen trek verhaeld heeft.

—

Volgens berigten uit Parys zouden de Pruisen, op hunne transporten van levensmiddelen, de vlag van het Roode Kruis opsteken ; zy zouden de onder officiers, aen die fourgons gebezigd, den armband der ambulancen dragen. Dat is een schandelyk bedrog.

—

Parys, 30 augustus.

De beschuldigden Eudes en Brideau, de opperhoofden in de troebels van La Villette, zyn door den krygsraed, met algemeene stemmen, ter dood verwezen. Mordach is veroordeeld tot 10 jaren dwangarbeid en Larregien tot 5 jaren opsluiting.

—

Turcosachtig.

Uit Kaiserslautern wordt nog omtrent den haet der lotharingsche (Lorreine) bevolking het volgende gemeld :

Toen wy onze peerden wilden laten drinken, vonden wy eene bron, die den vorigen dag nog frisch en helder water gaf, opgedroogd. Natuerlyk was dit met voorbedachten rade geschied. In de nabyheid stond eene hoeve met een stal met 40 stuks vee. Ik begaf my er heen en dreigde de boerin dat ik het huis in brand zou steken als zy niet zorgde voor water. Die bedreiging hielp en binnen een kort tydverloop hadden onze peerden volop te drinken. De boeren zyn zeer kwaed op onze veldtelegrafen. Onophoudelyk wordt een draed doorgesneden of een pael uitgerukt. Onze « *Ueberall und Nirgends,* » zoo als de Uhlanen in de wandeling heeten, hebben zich nu met het bewaken der telegraef belast ; en menige boer heeft het reeds met den dood moeten bekoopen dat hy de telegraefdraden schond. Overigens, zy weten wat hun in dat geval te wachten staet. Valt zulk een boer een uhlaen in handen, dan slaet hy hem een strik om den arm, laet hem een eind weegs naest zyn peerd draven (zou het niet zyn voortslepen?) en knoopt hem dan zonder vorm van proces op.

—

Florenville, 31 augustus.

Men berigt uit Carignan dat men des nachts de gloeijende houwitsers zag vliegen. Een roode gloed teekent zich af aen den horizon. 't Is een dorp in brand. Het kanon dommelt nog aenhoudend. De keizer is naer Sedan moeten terugkeeren.

—

Florenville, 4 ure 40 m. 's avonds.

Mac-Mahon heeft gisteren op de hoogte van Vaux gekampeerd en naderde Montmédy ; zyn leger is naer zyn uitgangspunt teruggeslagen. De slag van den 30 is waerschynelyk onbeslist gebleven. Dezen morgend ten 5 ure is hy hervat. Hy duert nog altyd voort. De Pruisen naderen. Zy bezetten Carrignan. Mac-Mahon is teruggekeerd naer Sedan. Hy kan er geblokkeerd worden. Het bloedbad is verschrikkelyk. De bevolking vlugt verschrikt.

—

Belgische grens, 29 augustus.

Brieven van het pruisisch hoofdkwartier bestatigen dat er eene menigte zieken in 't leger zyn. De koude en het nat, welke dagelyksch toenemen, vermoeijen de soldaten grootelyks, welke, geene tenten hebbende, in de opene lucht moeten slapen. Vele zieken, waeronder een groot getal gekwetsten, zyn naer Duitschland overgebragt.

—

Esch-sur l'Alzette, 30 augustus.

Dezen morgend, ten 5 ure, heeft eene troep van 300 douaniers, soldaten en nationale garden van het garnizoen van Longwy, te Audun-le-Tiche, de Uhlanen overrompeld, welke in dit dorp gekantonneerd waren.

Na een gevecht van eenige minuten zyn de Uhlanen door het bosch naer Tock gevlugt, zonder op het grootheertogelyk grondgebied te komen.

Er waren van weêrskanten eenige dooden en gekwetsten.

De Franschen zyn naer Longwy teruggekeerd, met dry krygsgevangenen en eenige peerden.

De inwooners verwachten dat hunne stad zal geblokkeerd en gebombardeerd worden.

—

Laetste berigten.

Bouillon, 1 september. — Een gedeelte der troepen van Mac-Mahon is naer de belgische grenzen verdrongen geworden. Een gedeelte fransche troepen zyn zelfs op het belgische grondgebied geloopen, waer ze de wapens afgegeven hebben. Zy zyn gevangen genomen en naer het kamp van Beverloo gestuerd.

Een schrikkelyke slag wordt geleverd tusschen Donzy en Sedan. De uitslag is niet gekend. De Pruisen trekken vooruit ; zy bezetten Chapelle en Givonne. De Maes rolt talryke kadavers.

Sedan, 2 sept. — De slag duert van 7 1/2 ure 's morgens en is nog altyd ten voordeele der Duitschers. De vyand is tot in de stad teruggeslagen.

Sainte-Barbe (Metz) 2 sept. — Sedert gisteren morgen is de slag begonnen tusschen het gansche leger van Bazaine en het tweede legerkorps en de divisie Kummer. Men heeft den ganschen nacht gevochten. Marechal Bazaine is overal teruggeslagen. De Franschen hebben met heldenmoed gevochten; zy zyn achteruit moeten wyken voor de pruisische divisiën van het Oosten.

Berlyn, 2 sept. — Tot hiertoe is het bestatigd dat 20 kanonnen, 11 mitrailleuze en 7000 gevangenen in onze handen gevallen zyn. De slag van 30 is eene totale neêrlaeg voor Mac-Mahon geweest.

Parys, 1 sept. — Men blyft voortdurend vechten op de Maes. Men kent den definitieven uitslag niet. De maerschalk Mac-Mahon steunt op Mézières en Sedan. De Pruisen zyn talryk en onze generaels moeten met voorzigtigheid te werk gaen.

By Longwy hebben de gendarmen en de douaniers 500 Pruisen geslagen.

Pruisische ruiters hebben de onzydigheid van Luxemburg geschonden.

Parys, 1 sept. — De dagbladen melden dat maerschalk Bazaine den 26 eene vikterie zou behaeld hebben op de kavalerie van Frederik-Karel. De Pruisen hebben den 30 de viktorie gehad op het leger van Failly, maer Mac-Mabon heeft eene groote overwinning behaeld.

Varennes, 1 sept. — Mac-Mahon heeft Metz niet kunnen ontzetten. In het gevecht van den 30 hebben wy 20 kanonnen gepakt. De verliezen van de Franschen zyn aenzienelyk, de onze zyn gering. De Uhlanen en pruisische hussaren naby Sedan twee dorpen ingenomen, die sterk bezet waren door de fransche infantery.

—

Onze soldaten hebben 3000 gevangenen genomen zoowel Pruisen als Franschen.

Een sergeant van onze infantery verhaelt aen een dagbladschryver dat 700 Pruisen over de belgische grenzen zyn gekomen, dat zy by doling, denken waerschynlyk dat het Franschen waren op een eskradon van het 2 regement jagers te peerd hebben geschoten: en dat die laetste groote verliezen ondergaen hebben. Alsdan zyn de karabiniers opgerukt en hebben de Pruisen gevangen genomen. Fransche troepen zyn op belgischen grond doorgetrokken zonder dat men handgemeen is geworden.

—

De Keizer Napoleon is gevangen. Mac-Mahon is gekwetst en zyn leger gansch verslagen.

De prysdeeling heeft plaets gehad te Weyer op zondag 28 Augustus laetstleden Daer het ons te beurt is gevallen de prysuitdeeling by te woonen welke in de gemeente Weyer sedert tyden gedaen werd, zoo kunnen wy de overheid en de inwooners niet hartelyk genoeg bedanken voor al hetgeen zy hebben bygedragen tot de bevordering van het onderwys. Wy zyn nu in bezit van een schoollokael, deftige bouwing, en die in in dorpen zoo als hier maer zelden te ontmoeten zyn. Ook de ouders hebben met de overheid mede gewerkt en dit jaer een veel grooter getal kinderen naer de school gezonden dan vroeger. Wy hebben zelf het genoegen te bestatigen dat de drukkende werkzaemheden van den zomer ons zoo een aenzienelyk getal kinderen tot onderwyzing hebben overgelaten.

Het tegenwoordige, hopen wy, waerborgt ons het toekomende.

Gelyk in soortgelyke zaken, tyd en aenhoudende poogingen noodig zyn, zoo vertrouwen wy dat al wat het gebouw, den tuin en schoolmeubeleering aengaet, zyne volkomene voltrekking aen de gunstige medewerking der gemeente, binnen kort zal te danken hebben.

Doch zyn al die zaken maer zooveel als eene aenleiding tot de hoofdzaek: Het voornaemste is onderwys en opvoeding. Het lezen, het schryven, het rekenen, de ontwikkeling der verstandelyke vermogens zyn vakken die het stoffelyke hemelhoog overtreffen en waer de onderwyzer zich met onvermoeijden iever moet op toeleggen en de krachtdadige medewerking der ouders op inreepen. Konde de jaren waer de kinderen nog tot geene ernstige bezigheden bewaem zyn, toch aen het onderwys uitsluitend toegewyd worden! Daerom smeeken wy pe ouders dat zy hunne kinderen zonder eenige uitzondering en aenhoudend zouden ter schoole zenden. Buiten lezen, schryven, rekenen en al de andere vakken van 't onderwys, worden nog de kinderen geoefend tot deugd en burgelyke zeden, de slechte voorbeelden der meerderjarigen hunne invloed benomen en de buitensporigheden van de straet- en speelgezellen berispt en vermydt, de godsdienst in de jeudige harten geplant en het gevoel voor het schoone, het eerzame het nuttige ingeboezemd. Neemt twee jongelingen: eene die de school uitsluitend door medewerking der ouders heeft bygewoond; een' anderen, die geen onderwys of opvoeding door onderwys tot opvoeding door ouachtzaemheid der ouders heeft genoten. De eerste is in staet gesteld om gedurende zyn gansch leven in begrippen en vooruitgang der maetschappy mede te deelen en aenzienelyke ambten en posten te bekleeden, ook zyn gedrag zal beschaefdheid verraden en zal zyn ouders tot troost, ja zelf, tot hoogmoed dienen. De andere, in tegendeel, buiten alle ambten der maetschappy gesloten, teruggehouden in den verslaefden stand, waer hy zich van kindsbeen in bevond, zal, door misverstand door onbeschaefdheid, soms door ruwe zeden, zyne ouders tot ongenoegen, ja zelfs tot verdriet strekken.

Kinderen en ouders hebben dus een waer, een groot en verheven belang dat de school, gedurende den schooltyd des levens, goed worde bygewoond. Geleerdheid en beschaefdheid gaet boven geld en goed. Daerom verhopen wy dat gy allen, overheid der gemeente, ouders en kinderen ons zult medehelpen in de zaek van onderwys en opvoeding, waer wy met hart en ziel, uit heiligen pligt, aen verbonden zyn.

Verschillige tydingen

Men schryft uit Arlon, 18 oogst:

Vyf fransche deserteurs hebben zich vrydag met pak en zak, in verscheidene hofsteden der omstreken van Bastogne aengeboden, deze ongelukkigen waren van vermoeijenis en honger uitgeput. Den zelfden dag zyn twee deserteurs van die natie door Arlon getrokken, een stuk brood bedelende. Men heeft ook verscheide pruisische deserteurs gezien.

— Men schryft uit Virton: Byna al de belgische dorpen, welke tegen de grenzen liggen, zyn vol uitwykelingen, die aen het tooneel des oorlogs ontvlugten. Al de vlugtelingen worden door onze dorpsbewooners met de grootste blyken van welwillendheid onthaeld.

Woensdag heeft mininister Frère in de Kamer leelyk zynen duivel geschoren; de man loopt over van zwarte galle; hoe gelukkig dat wy van dien driftigen partydigen heerzuchtigen kerel verlost zyn. Anders kon het land al in vuer en vlammen staen.

— Te Weenen is een fabrikant op de gelukkige gedachte gekomen, om zakdoeken te verveerdigen, waerop eene kaert van het oorlogstooneel gedrukt staet. Zy vinden een overgrooten byval, want iedereen wil eens zonder gevaer zynen neus kunnen steken in den Elzas en Lorreinen.

— *De dorschmachienen.* — Daer zyn alreeds vele boeren die hun graen met het machien doen dorschen. Is het beter of slechter dan te voren? Daerop durven wy niet antwoorden. Maer wy zullen twee daedzaken aenhalen welke wy over eenigen tyd vernomen hebben, aen den lezer zyn vry oordeel overlatende. Wy vonden eenen heer en eenen boer in gezelschap. De boer vertelde dat hy verleden jaer zyn graen met de machien had doen dorschen, en dat hy van dat strooi gebezigd had om ligtelyk en zonder vele zorgen een kotje te dekken, waerin hy voor korten tyd eenige bouwstoffen moest in 't droog leggen. Er kwamen eenige dagen regen, en het dak van akker; er moesten dan graentjes in de korenaren gebleven zyn, die door de vochtigheid opgeschoten waren. Daerop zeide de heer dat, alswanneer zyn knecht uitgaet om strooi te koopen, hy hem altyd wel beveelde van er te koopen, hy hem altyd wel beveelde van er te koopen die met de machien gedorschen was, omdat hy ondervond dat zyne peerden, zulk strooi hebbende merkelyk min haver aten

Eenieder mag er uit besluiten wat hy wil.

Voor ons, wy houden ons te vreden met de twee getuigenissen aen te halen, en te verzekeren dat de boer en de heer alle twee deftige en geloofbare menschen zyn.

Sedert de genezing van den heiligen Vader door de zoete *Revalenta Arabica* en van de goedkeuring van vele geneeskundigen en hospitaliers, kan niemand meer aen de kracht van dit kostbaer gezondheidsmeel twyfelen; hetgeen zonder medecynen, of buikzuiveringen, of kosten genesst, de moeijelyke spysverteeringen, maegontstekingen, maegpynen, slymen, winden, zuerheid; walging, uitwerpingen, brakingen, verstoppingen, buikloopen, hoesten, kortborstigheid, uitteering, borstzinking, ontsteltenissen in de keel, adem, stem, luchtpypen, pisblaes, nieren, ingewanden, slymvliezen, hersens en bloed, bleekzigt, maendstonden, speen. — 72,000 genezingen, inbegrepen die van Z. H. den Paus, den Hertog van Pluskow, van mevrouw de markgravin de Brehan, enz., enz. — Genezing n° 61,816. — Longueville (België) den 21 September 1862. Mynheer, ik heb my eenige maenden geleden, van de Revalenta, voor eenen hoest, waervan ik meer dan een jaer het slagtoffer was; en na eene maend was ik volkomen genezen. Vier andere persoonen aen wie ik dit geneesmiddel aengeprezen had, hebben zich ook na eenigen tyd beter bevonden, en hebben my komen bedanken voor den raed welken ik hun gegeven had. P. J. Imberechts, notarisklerk.

Voedzamer dan het vleesch, zy geeft de gezondheid terug en verspaert 50 mael den prys in geneesmiddels, In doozen: 1/4 kil., 2 fr. 25; 1 kil. 7 fr.; 12 kil. 60 fr. — Du Barry en C°, 12, Keizerstraet, Brussel.

Te koop: St-Truiden, Warnots, apotheker; Dinant Op 't Eynde, molder; Maeseyck Schoolmeesters, negt. en by Hoegaerts, drukker; Montenaken, Hockenziels, apotheker; Vlytingen Vandendyck-Thonon, negt.

Appetyt, spysverteering, slaep en kracht teruggegeven ven de zwakste persoonen en kinderen, en is tienmael vreedzamer dan vleesch. In tabletten voor 6 tassen; 1,25; voor 12 tassen frs. 2,26; 24 tassen, fr. 4 tas' doozen, poeder 12 tassen 2,25; 18 tas. 7 frs.; 120 tas. 16 frs.; 576 tas. 60 frs. of 10 centiemen de tas.

Burgerlyke stand van St-Truiden.

Aengiften van den 27 aug. tot den 3 sept. 1870

GEBOORTEN.

Mannelyk 2. — Vrouwelyk 1.

HUWELYKEN.

Vansimpsen, Petrus-Joannes met Spiritus Maria Elisabeth. — Vansimpsen, Fredericus, met Vanrutten, Maria-Barbara.

OVERLYDENS.

Heeren, Petrus-Guillielmus, oud 67 jaren, echtg. van Elisabeth Vanherck. — Frissaer, Lambertus, oud 78 jaren, wed. van Maria-Elisabeth Vasoens. — Melders, Catharina, oud 55 jaren, wed. van Renier Schroeders. — 6 kinderen onder de 7 jaer.

MERKTPRYZEN.

St-TRUIDEN, 31 aug.		St-TRUIDEN, 3 sept.	
Tarwe, de 100 kil. fr.	33-35	Tarwe de 100 kil. fr.	32-50
Koren, » »	23-00	Koren, » »	22-90
Haver, » »	24-00	Haver, » »	22-50
Garts, » »	24-00	Garst, » »	24-25

TONGEREN. — 1 september.

Tarwe de 103 kilo. fr. 35 00. — Koren, 94 kilo fr. 22-00. — Haver de 75 kilo, 15-00. — Gerst, 94 kilo, fr. 21-00. — Spelt 11 kilo, 25-00.

HASSELT. — 30 august.

Tarwe de 100 kilo, fr. 30-50. — Rogge 100 kilos, fr, 22-00. — Gerst 100 kilo, fr. 22-00. — Haver 100 kilo, fr. 23-00. — Genever de liter, 1 fr.

DIEST. — 31 august.

Tarwe de 100 kilo. fr. 35-46. — Rogge, id. kilo, 23-35. — Haver, id., 20-00. — Gerst, id. 24-00 — Boekweit, id., 23-60. — Aerdappelen, id. 5-50. boter, den kilo, 2 88.

VERKOOP
van
AERDAPPELEN
en
Verhuring van Goederen

Op Maendag, 5 September 1870, om 3 ure na middag, zal de Notaris COEMANS publiek, op krediet en ter plaetse verkoopen, ten verzoeke van:

A. De kinderen Jean-Théodore Jeuris:

De Aerdappelen wassende op:

1. 15 aren 60 centiaren land te Nieuwerkerken, op het Groot Blok;
2. 12 aren 37 cent. te Nieuwerkerken, tegen de winning der verkoopers;
3. 16 aren 79 cent. onder Nieuwerkerken op den Mierhoop, tegen Bamps;
4. 14 aren 94 cent. op hetzelfde land, tegen het voorgaende;
5. 12 aren 57 cent. aldaer, tegen de haver;
6. 17 aren 33 cent. te Nieuwerkerken, op den Mierhoop, boven de vaert, tegen de haver;
7. 15 aren 54 cent. aldaer, tegen den klaver van Bamps.

B. Louis Surinx, van Nieuwerkerken:

44 aren Aerdappels onder Nieuwerkerken, op Karselaerbosch.

C. Petrus Hoebrechts:

13 aren 8 cent. Aerdappelen te Nieuwerkerken, op den Hondsberg, en 13 aren 8 centiaren op het blok van den verkooper.

D. De kinderen Swennen, van Schelfheide:

27 aren Aerdappels te Schelfheide, op de Raesbeek, by 't huis der verkoopers, en eenige Beetwortels aldaer.

Men zal beginnen op den Mierhoop.

Onmiddelyk na dien verkoop zal Maria Lassau, wed. Brugmans, van Nieuwerkerken, openbaerlyk doen verpachten ten herberge van Petrus Motmans, gestaen over de kerk van Nieuwerkerken:

Hare Goederen, gelegen te Nieuwerkerken, bestaende in huisgoed en Akkerlanden.

VERKOOP
van
Achtermaet of Nagras
te Ordingen.

Vrydag, 9 September 1870, om 3 ure na middag, zal de heer Léon de Pitteurs Hiegaerts van Ordingen door den Notaris DELGEUR, ter plaetse, ten meestbiedend verkoopen:

18 hectaren allerschoonste Nagras wassende in de Zwartweitens te Ordingen.

VERKOOP
van een extra
SCHOON HUIS
met eenen grooten HOF van achter

Op Dynsdag, 6 September 1870, om 3 ure na middag, ten koffyhuize genaemd *Café Royal*, gestaen op den Verkensmerkt, te St-Truiden, zal de heer Auguste-Julien Nicolay, van Ixelles, publiek en ten meestbiedend, door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

Een extra schoon Huis met pompen en regenwaterciterne en eenen grooten Hof er achter, omringd van mureu, beplaut met schoone fruitboomen en afgescheiden van het huis met yzeren traliën, gestaen te Sint-Truiden, aen de Diestersche poort, palende de straet, den heer Clerinx-Plevoëts en de kinders Frisar, bewoond door den heer Louis Daenen en hebbende eenen uitgang op de wandeling.

VERKOOP
van
GOEDEREN
gelegen te Aelst

Donderdag, 8 September 1870, om 2 ure na middag, te St-Truiden, op het Stadhuis, zullen de representanten van wylen den heer Knops, door den Notaris DELGEUR, in verblyf te St-Truiden, te koop stellen de volgende goederen, alle te Aelst gelegen:

1° LOT.

Huis, Stallen, Hof en aenhang, groot 26 aren 05 centiaren, in het dorp, aenpalende de Gemeenteplein, de Kerkhofsteeg, Joseph Eggen en het volgende lot, bewoond door Gaspard Strauven,

2° LOT.

11-12 1/2. 50 aren 66 centiaren weide, tegen het voorgaende, aenpalende de steeg, Joseph Eggen en het volgende lot, in pacht by Gaspard Strauven, behalve 7 aren, 66 centiaren, by Louis Coelmont.

11-12 1/2. 50 aren 66 centiaren weide, tegen het voorgaende, aenpalende eene steeg, de Molenbeek en het volgende, in huer by Louis Coelmont.

3° LOT.

11-12 1/2. 50 aren 66 centiaren weide, tegen het voorgaende, aenpalende de steeg, de Molenbeek en de weduwe Gerbehaye, in pacht by Louis Coelmont.

Voorschreven goederen, kadastrael bekend onder Nummers 382, 383, 384 en 385 der sektie A, zullen zoo in massa als met loten ten koop gesteld worden.

VERKOOP
van
Meubels, Herbergs- en Labeurgetuig, Aerdappels
EN NAVRUCHTEN
op de Panisborne, onder Budingen

Op Woensdag, 7 September 1870, zal de Greffier BECKERS, van Zout-Leeuw, publiek, op krediet, mits borgstelling in geval, aenbieden te verkoopen:

A. Om 10 ure voor middag, ten sterfhuize van Albert Beelen:

1 Allerhande soorten van Meubelen, bestaende in eene zakhorlogie, stoelen, tafels, schapraei, kisten, ledekanten, enz. alsdan voor te brengen.
2. Eene Kar van elf.
3. Een Zadel, Haem en Achterlap.
4. De Klaverzaed, Rapen en Pooten, staen wassende digt by voornaemd sterfhuis.

B. Om 1 uer na middag, ter plaetse, ten verzoeke van Charles Koninckx, landbouwer te Budingen:

De Aerdappels staen wassende op een land gelegen onder Budingen, op den Hoogcauter, by 't pachthof van den heer Pardon.

Zeg het voort.

CONSTRUCTION A GRAND' AXHE (WAREMME)
d'une
ÈGLISE A TROIS NEFS
EN STYLE OGIVAL

Jeudi, 15 Septembre 1870, à 3 heures de relevée, il sera procédé à la maison communale de Grand' Axhe, par les soins de l'administration communale du susdit lieu à l'adjudication publique par soumission en un seul lot, des travaux concernant la construction de la susdite église.

Les plans, devis et cahier des charges sont déposés à la disposition des entrepreneurs, au presbytère de Grand' Axhe, où seront reçues les soumissions sous plis cachetés.

PAR LE COLLÈGE,
Le secrétaire, BRAHY. Le bourgmestre, F.-C.-C. LOUIS.

AF TE KEGELEN

by de wed. DEPLET, in het *Hoefyzer*, in de Zoutstraet schoone vette GANZEN; alsook eene schoone PENDUL aen 25 centiemen deu inzetprys.

Fabriek mark.
KUNST-MESTEN
David, Spick & Kernkamp
Antwerpen, Oude Leeuwenrui, 14

Volledige en speciale Mesten, stelsel GEORGES VILLE. Salpeterzure Potasch, Salpeterzure Soda, Superphosphate, Zwavelzure Amoniak.

Ruw en verdigt Potaschmest, Zwavelzure Potasch en Magnesia van VORSTER en GRUNEBERG, te Stassfurt

Gouden medalie te Parys in 1867 en te Metz in 1868

Te bekomen by Joseph GROSFILS, aen Brusthempoort, verschen Haring, Audonium en Stokvisch.

Magazyn van echten GUANO

by G. BOONEN, aen de Diestersche poort, te St-Truiden

Berigt. Een gehuwd man, kunnende lezen en schryven, fransch en vlaemsch, voorzien van goede getuigschriften, zoekt zich te plaetsen als GARDE of JAGER. Zich te bevragen op het Bureel van dit Blad.

Te koop eenen schoonen JAGTHOND van de beste soort, dry jaren oud, goed gedresseerd. — Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

VETTERY

Te Koop of te huren tegen half September. Zich te bevragen by de Jufvr. SEVENANTS, Ridderstraet.

In de Gouden Kroon
—
OPENING
van een groot
MAGAZYN VAN NIEUWIGHEDEN
VOOR MANS- EN VROUWPERSOONEN
in de Brusthemstraet, te Sint-Truiden
(HUIS EERTYDS DE POST)

De ondergeteekenden maken het geëerde publiek bekend dat zy een Magazyn van Nieuwigheden voor Mans- en Vrouwpersoonen komen te openen, en dat zy allerbest voorzien zyn van alle soorten van Lynen en Wollen stoffen, Lakens, Lynwaed, Servetten, Handdoeken, Sargiën van alle klassen, Mérinossen, Alpaga, Parmata, Elastieke stoffen (laetste Nieuwigheden) Chéviots en eene hoeveelheid allerschoonste andere gekleurde stoffen, naer den laetsten smaek.

Alle waren worden aen de groote ellemaet verkocht.

Zy hopen door de geringheid hunner pryzen, de verschheid hunner waren, alsmede de zorgvuldige uitvoering der bedieningen, ieders gunst te genieten.

CAROLINE DRIESEN,
JULIE GHYSEBRECHTS.

KERMIS SINT-TRUIDEN
—
PRYSSCHIETING
—
DE MAETSCHAPPY SINT-SEBASTIAEN
gevestigd by JACOBS-VANOVERSTRAETEN, *Beekstraet*
AEN DE HEEREN LIEFHEBBERS
van den Edelen Handboog

MYNHEEREN,

Wy hebben de eer UEd. uit te noodigen op onze Prysschieting, welke ter gelegenheid van onze Kermis zal plaets hebben op onze Bergen, op de *Kortste Maet*, en waerop de volgende pryzen, gegeven door het Gemeentebestuer der stad, zullen te winnen zyn:

Eerste prys:	15 franks	Zesde prys:	10 franks
Tweede »	13 »	Zevende »	10 »
Derde »	12 »	Achtste »	10 »
Vierde »	10 »	Negende »	10 »
Vyfde »	10 »		

De schieting zal aenvang nemen op Zondag, 28 Augustus 1870, telkens van 8 ure 's morgens tot 7 ure 's avonds, en eindigen op Zondag, 4 September daeropvolgend, ten 5 ure na middag, wanneer men onmiddelyk zal overgaen tot de kamping en uitdeeling der pryzen.

De inzetprys per doorgang van 10 scheuten is 10 c^men.

Men kan geenen doorgang schieten dan ten minste met dry schutters en in het bywezen van een lid der Commissie.

Er mag niet geschoten worden dan met gewoone pylen, dit is te zeggen, met geene pylen voorzien van koperen of yzeren punten, enz.

Verder is men nog gehouden zich te onderwerpen aen het reglement in het lokael aengeplakt.

In afwachting, Mynheeren, dat gy ons met uwe tegenwoordigheid zult gelieven te vereeren, groeten wy UEd. met allen eerbied.

De Sekretaris, J. LEENEN. *De President*, J. FESTRAETS.

PRYSSCHIETING
—
DE MAETSCHAPPY DE WARE VRIENDEN
gevestigd by G. MICHIELS, *in het Riddershof, achter St-Gangulphus kerk*
—
Aen de heeren liefhebbers van den Edelen Handboog

Wy hebben de eer UED. te verwittigen dat wy, ter gelegenheid van onze Kermis, op onze bergen, op den *Halven Heel*, zullen te winnen stellen de volgende geldpryzen, gegeven door de Maetschappy, te weten:

Voor de meeste Roozen in eenen doorgang fr. 7,50.

HOOG GETAL		LEEG GETAL	
Eerste prys:	20 franks	Eerste prys:	20 franks
Tweede »	15 »	Tweede »	15 »
Derde »	12-50 »	Derde »	12 50 »
Vierde »	7-50 »	Vierde »	7-50 »

De schieting zal beginnen op zondag 28 Augustus van 's morgens 7 ure tot 's avonds 7 ure en eindigen 's maendags 12 7bre om 5 ure na middag, opgevolgd door het kampen. Ieder liefhebber zal 20 centimen den doorgang betalen. Een doorgang bestaet uit 5 scheuten.

Men zal zich moeten gedragen aen het Reglement in voorzegd lokael aengeplakt.

In afwachting, Mynheeren, dat gy ons met uwe tegenwoordigheid zult gelieven te vereeren, groeten wy UEd. met allen eerbied.

De Sekretaris, J. MARSÉ. *De President*, H. VANMECHELEN.

Te huren een Schoon gelegen COMMERCIEHUIS, aen Stapelpoort. Zich te bevragen by den heer Denon.

TE HUREN TEGEN HALF-MEERT

De PLOMPAERD MOLEN op den *Stimer*, onder Diepenbeek, kort by Godscheid, met 19 hectaren Akker- en Weiland, byna aen elkander gelegen.

Zich te bevragen by den eigenaer den heer RIDDER DE CORSWAREM of by den Notaris VAN DER SMISSEN, beide te Hasselt, in de Maestrichterstraet.

BERIGT.

Wy maken het geëerd publiek bekend dat wy een, BEENHOUWERY komen op te rigten aen de Diestersche poort, N° 55, en te openen tegen Vrydag 8 July. Wy verantwoorden de goede kwaliteit van ons vleesche en den verkoop aen de civielste pryzen; wy durven dus hopen dat wy binnen kort talryke kalanten zullen hebben, en verzekeren hun dat zy goed zullen debiend worden. BARTHOLOMEUS JORDENS.

Te koop Kamprad, Lanteern, schoonen Eiken Molenboom met toebehoortens in den Molen te Ordingen.

Bakoven en Bakhuis, aldaer gelegen, om afgebroken te worden.

Zich aen te bieden by M. Louis Daenen, te St-Truiden.

Te koop den EIKEN TIMMER eener Schuer op het Oye te Zepperen. Zich te Adresseeren by M. Leonard, burgemeester te Ryckel.

Berigt. Cath. PIERAERTS, we SWEERS, doet den stiel voort van haren man zaliger en gaet voort met wyn af te tappen en al wat denzelven aengaet. Zy beveelt zich in ieders gunst.

Men vraegt een PEERDSKNECHT, kennende een weinig fransch, op het bureel van dit blad.

Te huren tegen Half-Meert een goed COMMERCIEELHUIS, gelegen buiten Stapelpoort, en bewoond door J. Gets, zadelmaker.

Zich te vervoegen by den eigenaer G. Denon.

Belangryk berigt

Mynheeren,

Ik heb de eer UEd. aen te kondigen dat ik koom by te voegen aen myn magazyn van nieuwigheden de volgende artikelen voortkomende uit een der voornaemste fabrieken van het land, te weten :

Grys lynwaed in alle breedten.
Zaklynwaed in alle slach voor suikerfabrieken.
Lynwaden voor onderbedden en stremyn lynwaed.
Gemaekte lynwaede zakken voor aerdappelen.
» » » allerlei fruiten.
» » » granen.
Voedering lynwaed genaemd kuiperskatoen.
Inpak lynwaed.
Behangers lynwaed.
Demitten, engelsleeren, pilous, bazyn in alle kleuren, wiekkatoen voor lampen, katoenen en wollen sargiën van alle kwaliteiten, deksargiën voor peerden, enz. enz.

De goede hoedanigheid en de geringheid myner pryzen, waerdoor ik alle konkurentie overtref, laten my verhopen dat gy my met uwe orders zult vereeren, dewelke ik tot uwe uiterste voldoening zal uitvoeren.

My aen uwe aengename orders aenbevelende, bid ik u de verzekering myner hoogachting te aenveerden.

Clément PHILIPS-DENIS,
Verkensmerkt, te St-Truiden.

ZOMERSEIZOEN. **PIERRE MARKET** SAISON D'ÉTÉ.

Fabrikant in Strooijen Hoeden

13, BRUSTHEMSTRAET, 13

heeft de eer zyne talryke kalanten bekend te maken dat thans zyn magazyn voorzien is van een volledig assortiment van

Zyden en Vilten Hoeden en van Klakken

van alle kleuren en kwaliteiten en van de allerlaetste dragt voor mans en kinderen, komende uit de eerste huizen van Parys en Londen, aen pryzen buiten alle konkurrentie.

By denzelve gelast men zich met het wasschen en hermaken van alle hoeden.

De oude hoeden worden niet in verwisseling teruggenomen.

Fabricant de Chapeaux de Paille

13, RUE DE LIÉGE, 13,

a l'honneur d'annoncer à sa nombreuse clientèle qu'il a actuellement en magasin un assortiment complet de

Chapeaux de Soie et de Feutre et de Casquettes

de toutes nuances et qualités et des formes les plus nouvelles pour hommes et enfants, sortant des premières Maisons de Paris et de Londres, à des prix défiant toute concurrence.

Chez le même on se charge du lavage et du changement de forme de tous les chapeaux

On ne reprend pas les vieux chapeaux en échange.

ANTWERPSCH WATER

gedistilleerd en gezuiverd door A. DE MARAIX, uitvinder

St-Petrus- en St-Paulusstraet, te Antwerpen.

TANDZUIVEREND WATER & POEDER

van doktoor HÉNOQUE

Leverancier van Z. M. Leopold II, Koning der Belgen, den Keizer der Franschen, enz.

Het ANTWERPSCH WATER is het meeste verspreid van al de reukwateren ; geen enkele stad of dorp waer men dit voortbrengsel niet vindt: het is het zachtste en vooral de langdurigste geur, die men kan vinden. De zorgen, die men aen zyne distillatie besteedt op bloemen, bladen en riekend hout, welriekende planten en wortels, maken er een verfrisschender water van dan den besten toillet- of Bully-azyn; eindelyk zyne zuivering maekt er een aengenamer reukwater van dan het beste keulsche water, waervan zy het gebruik vervangt.

De koninklyke en dubbele Antwerpsche wateren zyn van eene onbetwistbare krachtdadigheid ; voor wrywing van Rhumatismkwalen, die zy onmiddelyk verzachten, bevrydt zy er de persoonen van, die er de plaetsen mede wryven, waer zy pyn geleden hebben. Als men er by den aenval gebruik van maekt en van de eerste pyn die men gevoelt, zich met het Antwerpsch Water wryft, is het zelden dat de pyn niet na eene of twee wryvingen verdwynt. Al de geneesheeren van het land raden het voornamelyk de in genezing zynde persoonen aen en vooral om de kamer der zieken te verfrisschen. Men gebruikt het voor hoofdpyn, maegpyn, traegzame spysverteering, enz. — Zie het prospektus dat by elke flesch is gevoegd.

De koninklyke en dubbele Antwerpsche Wateren zyn de sterkste en magtigste van al de reukwateren, niet min dan 90 graden hebbende, dat is het derde meer dan het sterkste keulsche water.

— Het koninklyk Antwerpsch Water, hoedanigheid aen HH. MM. den koning en de koningin der Belgen en aen HH. KK. HH. den graef en de gravin van Vlanderen geleverd (extra reuk) aen 2,50 de flesch, verguld opschrift, wordt maer by de coiffeurs of de magazynen van reukwaters van 1ste orde en de apothekers verkocht. — De hoedanigheden voor gewoon gebruik worden verkocht: de dubbele 2 fr ; — eerste kwaliteit fr. 1,50 ; — tweede kwaliteit 1 fr. ; overal waer men het keulsch water of reukwaters verkoopt. De halve flesschen worden verkocht : fr. 1,00 ; 0,75 en 0,50 c.

Het TANDZUIVEREND WATER en POEDER van den doktor Henoque, *Richelieustraet*, 8, *te Parys, zyn ernstig als uitzonderlyk voortbrengsel aenbevolen. Het is algemeen gekend dat tandvleeschziekte, het verlies van tanden, veroorzaekt zyn door de schadelyke zelfstandigheden, die de tandzuiverende waters of poeders behelzen, die aen verminderden prys worden verkocht en maer al te veel verspreid zyn in den handel. Het is om die redenen en om die jammerlyke uitwerksels te voorkomen, dat de geneesheer Henoque een tandzuiverend water en poeder heeft samengesteld, wier eigenschappen, door de geneeskundige Akademiën van Frankryk en van België vastgesteld zyn.*

Het zuiverend water van doktor Henoque wordt verkocht 2, 3 *en* 5 *fr. de flesch ; de poeder* 2 *en* 3 *fr. de porceleine doos.*

Men vindt het artsenykundig Antwerpsch water van eene onbetwisbare krachtdadigheid tegen het rhumatism, traegzame spysverteering, hoofdpyn, maegpyn, by Mme Sjonkers-Pieters, Brusthemstraet, St-Truiden.

DE GROOTE GEZOND- **HEID BEVORDERAERS**

HOLLOWAY's PILLEN

Het groote geheim om gelukkig te worden ligt daerin, dat men zich eene goede gezondheid verzekert, zonder welke het leven van alle deszelfs genoegens beroofd is. De minste onregelmatige werking van een of ander orgaen moet men dadelyk tegengaen en weder in orde brengen, door eene genoegzame dosis van deze zuivernis Pillen te nemen, die het gestel versterken door het bloed van alle onreinheden te zuiveren. Zy herstellen de ongeregelde werking, nemen de oorzaek daervan weg en herstellen de gewoone en natuerlyke kracht van ieder orgaen, zonder ongemak, pyn of eenige andere onaengename gewaerwording.

Ongesteldheden der Ingewanden, Lever en Maeg.

Dit geneesmiddel is door de geheele wereld zoo gunstig bekend en de genezing door hetzelve zoo verwonderlyk dat eenieder er over verbaesd staet. Deszelfs groote voortreffelykheid als een geneesmiddel voor lever- en gal aendoeningen, en ongeregeldheden der maeg en ingewanden, is niet langer eene zaek die betwist of betwyfeld wordt. In deze ziekte is de heilzame uitwerking van Holloway's onschatbare pillen zoo duerzaem en uitgebreid dat het geheele gestel vernieuwd en de spysverteerings organen versterkt worden, en eene geheele en gemakkelyke assimiliatie (gelykmaking) bevordert, waer door zoowel de natuerlyke als zedelyke veerkracht verhoogd wordt.

Opstyging van het Bloed naer het Hoofd.

Dit wordt gewoonlyk veroorzaekt door eene ongeregeldheid in de maeg en ingewanden, welke indien niet spoedig verholpen, zeer dikwyls noodlottig eindigt. Eenige doses dezer beroemde pillen missen nooit de maeg veerkracht te geven, de afscheidingen te regelen en de vloeistoffen te zuiveren. Duizeling, schemering der oogen en andere voorteekens eener naderende beroerte, worden geheel verdreven door een geregeld gebruik van dit bewonderensweerdig geneesmiddel.

De beste Vriend der Vrouwen.

Voor alle ongesteldheden door zwakte, dezer sekse eigen en in iedere omstandigheid waerby het leven der vrouw in gevaer is, hetzy jeugdig of bejaerd, getrouwd of ongetrouwd, wordt dit zacht maer spoedig werkend geneesmiddel met vriendelyken ernst aenbevolen. Het herstelt alle verkeerde werking der organen waerae zy onderhevig zyn.

Klier- en alle andere Huiduitslag.

Voor allen huiduitslag hoe ingeworteld ook, zyn deze medecynen een vorstelyk geneesmiddel. Terwyl de pillen op het bloed werken dat zy zuiveren, dringt de zalf door de poriën der huid en zuivert alle kanalen, even als water in den grond trekt en zout in het vleesch. Het geheele natuerlyke werktuig wordt daerdoor gezond, regelmatig en sterk.

Hoest, Verkoudheid en Aemborstigheid.

Geen middel geneest eene langdurige verkoudheid of eene die zich op de borst vastgezet heeft, zoo spoedig als deze beroemde pillen. Zelfs in gevallen waer de eerste kenteekenen van aemborstigheid zich voordoen, kan men op deze pillen zich verlaten als een zeker en onfeilbaer geneesmiddel, vooral indien men tegelykertyd de borst en de keel iederen morgen en iederen avond goed met de zalf insmeert.

Gebrekkige Spysverteering, Hoofdpyn uit de Gal voortkomende.

Deze ongesteldheden worden dikwyls ligt geacht, maer men behoorde wel indachtig te zyn dat door verwaerloozing en nalatigheid zy dikwyls zeer ernstig worden. Draeg spoedig zorg voor eene ongeregelde maeg door het gebruik van Holloway's pillen, smeer zyne beroemde zalf op de holte der maeg, en men zal spoedig eene verbetering waernemen in de spysverteering, eetlust, levengeesten en krachten. Deze verbetering hoewel trapsgewyze zal volkomen duerzaem zyn.

Hollowa's Pillen zyn het beste middel dat in de wereld bekend is voor de volgende iekten :

Kortsen.	Roode loop.	Slechte Spysvertering.	Keelpyn.
Aemborstigheid.	Roos.	Ontsteking.	Steen en Graweel.
Galsiekten.	Vrouwlyke onregelmatigheden.	Geelzucht.	Secundaire Verschynselen.
Puztjes op de huid.	Toevallen.	Leverziekten.	Aengezigtspyn.
Pyn in de ingewanden.	Jicht.	Lendenpyn.	Wormen van allerhande soort.
Koliek.	Gezwellen.	Aenbeijen.	Zwakheid uit welke oorzaek ook, enz., enz.
Verstoppingen.	Etterbuilen.	Rhumathiek.	
Tering.	Venerische ziekten.	Moeijelyke wateren.	
Verzwakking.	Hoofdpyn,	Klierziekten of Koningszeer.	
Waterzucht.			

Het is het voordeeligste de groote doozen te nemen.

NB. — Gebruiksaenwyzingen voor lyders aen bovenstaende ziekten zyn by iederen pot gevoegd.

Te koop by de Apothekers tegen 1 fr. 50 c., 3 fr. 75 c. en 6 fr. de doos. Voor den verkoop in 't groot vervoege men zich by den eigenaer, professor Holloway, 244, Strand, te Londen.

GEENE MEDECYNEN MEER

GEZONDHEID en KRACHT

teruggegeven zonder medecynen, zonder purgatie en zonder kosten aen de volwassenen en aen de kinderen door de smakelyke gezondheidsbloem

Revalenta Arabica Du Barry van Londen

DIE VYFTIGMAEL DEN PRYS VERSPAERT IN ANDERE GENEESMIDDELEN

Zy geeft de volkomene gezondheid terug aen de maeg, de zenuwen, de longen, de lever, klieren, blaes, hersens, bloed en slymvliezen, alsook den eetlust, goede verteering en verkwikkende slaep, genezende de moeijelyke spysverteeringen, alle maegziekten, krampen, verstoppingen, aenbeijen, klieren, winden, opgeblazendheid, hertkloppingen, stoelgang, zwellingen, bedwelming, oortuiten, maegzuer, slymziekte, hoofdpyn (migrrine), doofheid, spysopwerpingen, walg en braek na het eten op zee en zelfs by zwangerschap, pynen, ontsteking der ingewanden en blaes, trekken in de maeg, slapeloosheid, longziekte, hoest, kortborstigheid, zinking, teering, huidziekte, schurft, abcessen, zenuwkwael, uitputting, rhumatismus, jicht, koorts, grip, verkoudheid, slymvloed, moederkwael, zenuwsmart, vallende ziekte, te kort in bloed, flauwte, zweet, water, pisvloed, ontsteltenis der keel, adem en keel, hinder en vrouwenziekte, witte maendstonden, wegblyving der natuerwerkingen, gebrek aen frischheid en kracht. Dit meel is ook beter dan melk- en broodsop voor het voeden der kinderen en 't verkloeken der zwakken van allen ouderdom. Zy versterkt het vleesch, opslorpende de overmaet van vet der verzwakte en opgeblazene persoonen.

Uittreksel van 70,000 *genezingen van ziekten die aen alle andere behandeling weêrstaen hadden.* — Genezing van den Paus. « Rome, 21 july 1866. De gezondheid van den heiligen Vader is uitmuntend, vooral sedert dat hy, zich onthoudende van alle ander hulpmiddel, zyne eetmalen doet met de *Revalenta Arabica Du Barry*, die zulke wonderbare uitwerkselen op hem gemaekt heeft. Zyne Heiligheid kan niet genoeg de voordeelen pryzen door dit uitmuntend meel hem verschaft, waervan hy by ieder eetmael eene schotel neemt. (Briefw. der *Gazette du Midi.*)

Genezing Nr 58,614 van Mevr. de Markgravin de Brehan. « Napels, 18 april 1862. Mynheer, ten gevolge eener leverontsteking was ik in eenen staet van uitteering gevallen die 7 jaren geduerd heeft. Het was my onmogelyk te lezen, te schryven of de kleine handwerken met de naeld te verrigten, het klopte my geweldig door gansch het lyf, ik kon moeijelyk verteeren, kon volstrekt niet slapen, en ik was ten prooi aen eene onverdragelyke opschudding der zenuwen die my gedurende gansche uren deed heen en weêr gaen zonder te mogen rusten. De geruchten van het gewoon leven, zelfs de stem myner kamenier deden my leed. Ik was doodelyk treurig, en alle omgang met myne gelyken was my zeer lastig geworden. Daer verscheidene engelsche en fransche geneesheeren my nutteloose geneesmiddelen hadden voorgeschreven, heb ik, in wanhopigen toestand ook uw gezondheidsmeel willen beproeven. Sedert dry maenden is het myn gewoon voedsel geworden. De *Revalenta Arabica* is wel genoemd, want, God zy geloofd! zy heeft my doen herleven, nu kan ik my bezighouden, bezoeken ontvangen en afleggen, eindelyk mynen maetschappelyken staet hernemen. Aenveerd, Mynheer, myne opregte erkentenis en hoogachting.

Voedzamer dan het vleesch, spaert de Gezondheidsbloem wel vyftigmael den prys der andere geneesmiddelen.

In doozen : 1/4 kil., 2 fr. 25 ; 1/2 kil., 4 fr. ; 1 kil., 7 fr. ; 2 1/2 kil. 16 fr. ; 6 kil. 32 fr. ; 12 kil. 60 fr.

BARRY DU BARRY en Cie, 12, Keizerstraet, Brussel.

GEZONDHEID AEN ALLEN DOOR DE BESTE DER CHOCOLADEN.

De Chocolade-Revalenta Du Barry in Poeder en Tabletten.

Tienmael voedzamer als de gewoone Chocolade, zuivert dit uitmuntend voedsel het bloed, versterkt en stilt de zenuwen en hersenen en verkloekt het vleesch. Gezuiverd door byzondere machienen van al wat de cacao verwarmt, dient deze chocolade aen de flauwste persoonen en aen de kinderen van teeder ligchaemsgestel ; hy geeft den eetlust terug, goede teering en verkwikkenden slaep aen de meest afgematte persoonen, zelfs aen haer die den gewoonen chocolade niet meer kunnen nemen.

Certificaet nummer 70,406. « Cadix, 3 juny 1868. Mynheer, myne vrouw die sedert jaren lydende was aen hevige pynen in de darmen en aen slapeloosheid, is door uwe voortreffelyke Chocolaed Revalenta volkomen genezen geworden. Wy zyn u dankbaer en geven u ter dezer gelegenheid het bewys onzer hoogste achting. Vincente Moyana. » — N. 65.715. « Parys, 11 april 1866. Mynheer, myne dochter, die uitnemend lydend was, kon niets meer verteeren en ook niet slapen, zy was even zwak als slapeloos Zy bevindt zich zeer goed met het gebruik van den Chocolaed-Revalenta du Barry, die haer de gezondheid met goeden apetyt, volmaekte verteering en slaep, gerustheid der zenuwen, vrolykheid heeft terug geschonken ; in een woord, zy geniet nu eene goede gezondheid, waeraen zy sedert jaren vreemd was. A. de Montlouis.

In doozen en tabletten voor 12 tassen, 2 fr. 25 ; id. voor 24 tassen, fr. 4 ; id. voor 48 tassen, fr. 7 ; id. voor 120 tassen, fr. 16 ; id. voor 288 tassen, fr. 32 ; id. voor 576 tassen, fr. 60, dus omtrent 10 centiemen de tas.

DU BARRY en Cie, 12, Keizerstraet, Brussel.

TE KOOP : te St-Truiden, by Warnots, apotheker ; te Dilsen, by Op 't Eynde, molder ; te Maeseyck, by Schoolmeesters en by Hougaerts, boekdrukker ; te Montenaeken, by Hockenziels, apotheker ; te Vlytingen, by Vandendyck-Thonon, negociant.

IN DEN GROOTEN DEPOT

VAN ANTWERPEN

genaemd

DE DRY SNOEKEN

J. DANIELS en Cie

in de Stapelstraet, vlak tegenover Sint Marten kerk te Sint-Truiden

Zyn te bekomen allerlei fyne SPECERYEN in 't klein en in 't groot per 500 en 1000 kilos en altyd 10 centiemen per halven kilo minder dan alle hoegenaemde *konkurrenten*, alsook den zoogezegden *rebut* van koffy aan 18 cent den halven kilo, doch zonder hem voor smakelyk aen te bevelen : het is niet door bedriegery of ver; valsching dat wy op zoo korten tyd eene zoo talryk-klanditie en groote vermaerdheid bekomen hebbend want alle Specery-artikels van de kleinste tot de grootste en van de beste kwaliteit zyn by ons te bekomen altye aen de allerlaegste pryzen, byzonder allerbesten gebranden koffy aen 55 cent den halven kilo en van nog lagere pryzen, wearvoor wy ten andere reeds lang gunstig gekend zyn aen het grootste vertrouwen verworven hebben, en waervan enieder zich in onzen depot vry mag komen overtuigen zonder te koopen.

Te huren terstond een HUIS achter Sint-Gangulphu's kerk. — Zich te bevragen by den heer Rodigas.

Te koop Den Timmer van een Huis, Kamer, Koei- en Peerdstal, ofwel het Huis alleen zonder stallen. By Louis BOONEN te Weyer.

BERIGT

De wed. A. LEENEN, in *de Duif*, achter het Stadhuis, maekt bekend dat zy altyd voorzien is van eene groote hoeveelheid schoone BEZEMS, welke in 't groot en in 't klein te bekomen zyn aen den prys van de merkt.

Te koop by de wed. DEPLET, in het *Hoefyzer*, Zoutstraet, alle soorten van leeren, plukleeren, dakleeren, stalleeren, dubbelleeren.

VERTREKUREN VAN DEN YZEREN WEG.

St-Truiden *naer BRUSSEL, LUIK, VERVIERS, ANTWERPEN en GENT :*

's Morgens	8	ure	14	minuten.
»	9	»	40	»
Na middag	2	»	09	»
's Avonds	6	»	34	»

St-Truiden *naer HASSELT, MAESTRICHT AKEN, DIEST, AERSCHOT, ANTWERPEN :*

's Morgens	6	ure	25	minuten.
»	9	»	26	»
Na middag	2	»	25	»
»	3	»	56	»
's Avonds	8	»	06	»

Van Landen naer ST-TRUIDEN.

's Morgens	9	ure	10	minuten.
Na middag	1	»	00	»
»	3	»	40	»
's Avonds	7	»	50	»

POSTWAGENDIENST.

Van St-Truiden naer Tongeren : om [illegible]re 's morgens.

Van St-Truiden naer Thienen : Woensd[illegible]s en Zaterdag om 2 ure na middag.

VERTREKUREN DER MALLE-POSTE.

Naer Tongeren en Loon, 5-15 en 10 ure 's morgens ten 4-15 's avonds.

Naer Gingelom, 10-40 ure 's avonds.

Naer Hasselt, — 15 's morgens.

Aenomst van Tongeren en Loon, 7-27 's morgens, 1-29 en 6-09 's avonds.

Van Gingelom, 1-25 ure 's morgens.

Van Hasselt, 10-35 ure 's avonds.

St-Truiden. — Boekd. De Cocq-Creten.